

HVAD UNDERSØGES BLODET FOR?

Nogle donorer opfatter donortapningen som et sundhedstjek. Det bør man imidlertid aldrig gøre, idet en tapning under ingen omstændigheder kan erstatte et besøg hos lægen. Alligevel vil mange donorer gerne vide, hvad en blodportion bliver undersøgt for.

For en række virussygdomme gælder det, at man kan være smittet med virus i lang tid, uden at der opstår tegn på sygdom. Det betyder, at smitten kun kan opdages gennem laboratorieundersøgelser. De undersøgelser for virusmitte, som blodbanken i dag foretager på hver eneste portion donorblod, omfatter tre forskellige virustyper:

- hiv type 1 og hiv type 2
- leverbetændelse (hepatitis) af type B
- leverbetændelse (hepatitis) af type C

Nye donorer og donorer, der ikke har været tappet i 5 år, samt donorer, der eventuelt har været udsat for smitterisiko, undersøges desuden for:

- htlv type I og type II

Smitte med hiv vil uden behandling efter en kortere eller længere periode (5-15 år) betyde, at man kan udvikle aids. Leverbetændelse af type B og C kan give anledning til akut eller kronisk betændelse i leveren. For smitte med htlv er det kun i yderst sjældne tilfælde, at der opstår egentlige sygdomstegn.

Blodbanken undersøger blodet både for virus (hiv, leverbetændelse type B og C) og for de antistoffer, der dannes mod virus (hiv, leverbetændelse type C og htlv). Er der ikke påvist virus eller virusantistoffer i blodet, er der normalt ingen smitterisiko.

Vigtig undtagelse

Fra man er blevet smittet, til blodbanken kan påvise virus eller virusantistoffer, går der noget tid. I denne periode vil virusundersøgelserne være negative, selv om der kan være smittefarligt virus i blodet.

De vira, som blodbanken undersøger for, kan smitte på følgende måde:

- ved blodoverførsel (f.eks. genbrug af usterile kanyler og sprøjter)
- ved samleje
- fra mor til barn ved fødsel eller amning

I folderen "Bloddonorere, aids og leverbetændelse", der udgives af Sundhedsstyrelsen, kan man læse om, hvilken adfærd, der indebærer risiko for overførsel af hiv og andre vira.

I dag er det heldigvis meget sjældent, at man støder på en blod-donor, som er smittet med virus. Ulempen ved dette er dog, at pro-

blemerne med virusssmitte via donor-blod nemt går i glemmebogen. Hvis der er den mindste tvivl om, at du kan have pådraget dig smitte med en af de nævnte vira, bør du derfor lade være med at give blod. Læs donorfolderen om aids grundigt, især teksten "Vigtig meddelelse til alle bloddonorere..."

Anonym samtale med læge

Er du bekymret for, om du eventuelt kan være blevet smittet, er du altid velkommen til en snak i enrum med blodbankens læge - eventuelt telefonisk før tapningen - for at få råd og vejledning om, hvordan du skal forholde dig. Det er selvfølgelig ikke nødvendigt at opgive dit navn under en sådan samtale.

HIV

Humant immundefekt virus. Smitte med hiv gør, at man efter en kortere eller længere årrække kan udvikle aids. Den udvikling kan udskydes i adskillige år ved behandling med medicin.

HEPATITIS B

Smitsom leverbetændelse af type B. Smitte med hepatitis B virus i voksenalderen giver 3-4 måneder efter smitten anledning til leverbetændelse med gulsot, som efter yderligere 3-6 måneder forsvinder, og herefter er man rask. I nogle tilfælde kureres leverbetændelsen dog ikke fuldstændigt, og virus forbliver i kroppen, og der kan efter 20-30 år udvikles skrumpelever. Man kan være smittet med hepatitis B uden nogensinde at have haft symptomer.

HEPATITIS C

Smitsom leverbetændelse af type C. Smitte med hepatitis C virus giver sjældent anledning til akutte sygdomstegn, men virus forbliver oftest i kroppen, og hos nogle kan der 20-30 år efter smitten udvikles skrumpelever.

HTLV I OG II

Humant T-lymfotrop virus. Smitte med htlv I giver som regel ikke anledning til sygdom. I sjældne tilfælde kan der 20-30 år efter smitten udvikles leukæmi eller sygdom i rygmarven med lammelser til følge. Smitte med htlv II giver ikke anledning til kendt sygdom.

Oktober 2010

bloddonorerne
i Danmark

Vesterbrogade 191 · 1800 Frederiksberg C
Tlf. 7013 7014 · Fax 7013 7010
kontor@bloddonor.dk · www.bloddonor.dk